

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീമാൻ വേംകടനാഥാർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |
വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

|| ഉദ്ധവ ഗീതാ - പ്രഥമോഽധ്യായഃ ||

This document* has been prepared by
Sunder Kidambi
with the blessings of
ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ
His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

---

*This was typeset using skt and Hellingman's T_EX for Malayalam.

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

|| ഉദ്ധവ ഗീതാ - പ്രഥമോഽധ്യായഃ ||

ശ്രീശുക ഉവാച

അഥ ബ്രഹ്മാഘ്നജൈർഭൂതൈഃ പ്രജേഷൈശ്ചരാവൃതോഽഭ്യഗാത് |
ഭവശ്ച ഭൂതഭവ്യേശോ യയൗ ഭൂതഗണൈർവൃതഃ || 1.1 ||

ഇന്ദ്രോ മരുദ്ഭിർഭഗവാനാദിത്യാ വസവോഽപിനൗ |
ഋഭവോഽംഗിരസോ രുദ്രോ വിശ്വേ സാധ്യാശ്ച ദേവതാഃ || 1.2 ||

ഗന്ധർവാപ്സരസോ നാഗാഃ സിദ്ധചാരണഗൃഹ്യാകാഃ |
ഋഷയഃ പിതരശ്ചൈവ സവിദ്യാധരകിന്നരാഃ || 1.3 ||

ഛാരകാമുപസഞ്ജഗ്മുഃ സർവ്വേ കൃഷ്ണദിദ്യക്ഷവഃ |
വപുഷാ യേന ഭഗവാൻ നരലോകമനോരമഃ |
യശോ വിതേനേ ലോകേഷു സർവ്വലോകമലാപഹം || 1.4 ||

തസ്യാം വിഭ്രാജമാനായാം സമൃദ്ധായാം മഹർദ്ധിഭിഃ |
വ്യചക്ഷതാവിത്യപ്താക്ഷാഃ കൃഷ്ണമദ്ഭൂതദർശനം || 1.5 ||

സ്വർഗ്ഗോദ്യാനോപഗൈർമ്മാലൈശ്ചരാദയന്തോ യുദുത്തമം |
ഗീർഭിശ്ചിത്രപദാർത്ഥാഭിസ്തുഷ്ടുവുർജ്ജഗദീശ്വരം || 1.6 ||

ശ്രീദേവാ ഊചുഃ

നതാഃ സ്ഥ തേ നാഥ പദാരവിന്ദം
ബുദ്ധീന്ദ്രിയപ്രാണമനോവചോഭിഃ |
യച്ചിന്ത്യതേന്തർഹൃദി ഭാവയുക്തൈ-
ർമുമുക്ഷുഭിഃ കർമ്മമയോരുപാശാത് || 1.7 ||

ത്വം മായയാ ത്രിഗുണയാഘ്നനി ദുർവ്വിഭാവ്യം
വ്യക്തം സൃജസ്യവസി ലുമ്പസി തദ്ഗുണസ്ഥഃ |

നൈതൈർഭവാനജിത കർമ്മഭിരജ്യതേ വൈ
യശ്യേ സുഖേഽവ്യവഹിതേഽഭിരതോഽനവദ്യഃ || 1.8 ||

ശുദ്ധിർനൃണാം ന തു തഥേഡ്യ ഭുരാശയാനാം
വിദ്യാശ്രുതാഡ്യയനദാനതപഃക്രിയാഭിഃ |
സത്പാത്മനാമൃഷഭ തേ യശസി പ്രവൃദ്ധ-
സച്ഛ്രദ്ധയാ ശ്രവണസംഭൃതയാ യഥാ സ്യാത് || 1.9 ||

സ്യാന്നസ്തവാംഘ്രിരശുഭാശയധുമകേതുഃ
ക്ഷേമായ യോ മുനിഭിരാർദ്രഹൃദോഹൃമാനഃ |
യഃ സാത്വതൈഃ സമവിഭൃതയ ആത്മവദ്ഭി-
ർവ്യൂഹേഽർച്ചിതഃ സവനശഃ സ്വരതിക്രമായ || 1.10 ||

യശ്ചിന്ത്യതേ പ്രയതപാണിഭിരധരാഗ്നൗ
ത്രയ്യാ നിരൂക്തവിധിനേശ ഹവിർഗൃഹീത്വാ |
അധ്യാത്മയോഗ ഉത യോഗിഭിരാത്മമായാം
ജിജ്ഞാസുഭിഃ പരമഭാഗവതൈഃ പരീഷ്ടഃ || 1.11 ||

പർയുഷ്ടയാ തവ വിഭോ വനമാലയേയം
സംസ്പാർദ്ധിനീ ഭഗവതീ പ്രതിപത്നീവച്ഛ്രീഃ |
യഃ സുപ്രണീതമുയാർഹണമാദദന്നോ
ഭൂയാത് സദാംഘ്രിരശുഭാശയധുമകേതുഃ || 1.12 ||

കേതുസ്ത്രിവിക്രമയുതസ്ത്രിപതത്പതാകോ
യസ്തേ ഭയാഭയകരോഽസുരഭേവചമോഃ |
സ്വർഗ്ഗായ സാധുഷു ഖലേഷിതരായ ഭൂമൻ
പദഃ പുനാതു ഭഗവൻ ഭജതാമഘം നഃ || 1.13 ||

നസ്യോതഗാവ ഇവ യസ്യ വശേ ഭവന്തി
ബ്രഹ്മാദയസ്തനുഭൃതോ മിഥുരർദ്ദൃമാനാഃ |
കാലസ്യ തേ പ്രകൃതിപുരുഷയോഃ പരസ്യ
ശം നസ്തന്നോതു ചരണഃ പുരുഷോത്തമസ്യ || 1.14 ||

അസ്യാസി ഹേതുരുദയസ്ഥിതിസംയമാനാം
 അവ്യക്തജീവമഹതാമപി കാലമാഹുഃ |
 സോഽയം ത്രിണാഭിരഖിലാപചയേ പ്രവൃത്തഃ
 കാലോ ഗഭീരരയ ഉത്തമപുരുഷസ്ത്വം || 1.15 ||

ത്വത്തഃ പുമാൻ സമധിഗമ്യ യയാ സ്വവീര്യം
 ധത്തേ മഹാന്തമിവ ഗർഭമമോഘവീര്യഃ |
 സോഽയം തയാനുഗത ആത്മന ആണ്ഡകോശം
 ഹൈമം സസർജ്ജ ബഹിരാവരണൈരുപേതം || 1.16 ||

തത്തസ്ഥുഷ്ട്വ ജഗതശ്ച ഭവാനധീശോ
 യന്മായയോത്ഥഗുണവിക്രിയയോപനീതാൻ |
 അർത്ഥാഞ്ജുഷന്നപി ഹൃഷീകപതേ ന ലിപ്തോ
 യേഽന്യേ സ്വതഃ പരിഹൃതാദപി ബിഭൃതി സ്ഥ || 1.17 ||

സ്മായാവലോകലവദർശിതഭാവഹാരി-
 ഭ്രൂമണ്ഡലപ്രഹിതസൗരതമന്ത്രശൗണ്ഡൈഃ |
 പത്യസ്തു ഷോഡശസഹസ്രമനംഗബാണൈ-
 രീയസ്യേന്ദ്രിയം വിമഥിതും കരണൈർന്ന വിഭ്വ്യഃ || 1.18 ||

വിഭ്വ്യസ്തവാമ്യതകഥോദവഹാസ്ത്രിലോക്യാഃ
 പാദാവനേജസരിതഃ ശമലാനി ഹന്തും |
 ആനുശ്രവം ശ്രുതിഭിരംശ്രിജമംഗസംഗൈ-
 സ്തീർത്ഥമദ്ധയം ശുചിഷദസ്ത ഉപസ്പൃശന്തി || 1.19 ||

ശ്രീബാദരായണിരുവാച
 ഇത്യഭിഷ്ട്യ വിബുധൈഃ സേശഃ ശതധൃതിർഹരിം |
 അഭ്യഭാഷത ഗോവിന്ദം പ്രണമ്യാംബരമാശ്രിതഃ || 1.20 ||

ശ്രീബ്രഹ്മ്മോവാച
 ഭൂമേർഭാരാവതാരായ പുരാ വിജ്ഞാപിതഃ പ്രഭോ |
 ത്വമസ്മാഭിരശേഷാത്മംസ്തത്തമൈവോപപാദിതം || 1.21 ||

ധർമ്മശ്ച സ്ഥാപിതഃ സത്സു സത്യസന്ധേഷു വൈ ത്വയാ |
കീർത്തിശ്ച ദിക്ഷു വിക്ഷിപ്താ സർവ്വലോകമലാപഹാ || 1.22 ||

അവതീര്യ യദോർവ്വംശേ ബിഭ്രദ് രൂപമനുത്തമം |
കർമ്മാണ്യുദ്രാമവൃത്താനി ഹിതായ ജഗതോഽകൃമാഃ || 1.23 ||

യാനി തേ ചരിതാനീശ മനുഷ്യാഃ സാധവഃ കലൗ |
ശൃണ്വന്തഃ കീർത്തയന്തശ്ച തരിഷ്യന്ത്യഞ്ജസാ തമഃ || 1.24 ||

യദുവംശോഽവതീർണ്ണസ്യ ഭവതഃ പുരുഷോത്തമ |
ശരച്ഛരതം വൃതീയായ പഞ്ചവിംശാധികം പ്രഭോ || 1.25 ||

നാധുനാ തേഽഖിലാധാര ഭേവകാർയാവശേഷിതം |
കുലം ച വിപ്രശാപേന നഷ്ടപ്രായമഭൂദിദം || 1.26 ||

തതഃ സ്വധാമ പരമം വിശന്ധ യദി മന്യസേ |
സലോകാലോകപാലാൻ നഃ പാഹി വൈകുണ്ഠകിംകരാൻ || 1.27 ||

ശ്രീഭഗവാനുവാച
അവധാരിതമേതന്മേ യദാത്ഥ വിബുധേശ്വര |
കൃതം വഃ കാർയമഖിലം ഭൂമേർഭാരോഽവതാരിതഃ || 1.28 ||

തദിദം യാദവകുലം വീര്യശൗര്യശ്രിയോദ്ധതം |
ലോകം ജിഹ്വുഷദ് രുദ്ധം മേ വേലയേവ മഹാർണ്ണവഃ || 1.29 ||

യദ്യസംഹൃത്യ ഭൃപ്താനാം യദുനാം വിപുലം കുലം |
ഗന്താസ്ഥ്യന്നേന ലോകോഽയമുഭേലേന വിനംക്ഷ്യതി || 1.30 ||

ഇദാനീം നാശ ആരബ്ധഃ കുലസ്യ ദിജശാപതഃ |
യാസ്യാമി ഭവനം ബ്രഹ്മന്നേതദന്തേ തവാനഘ || 1.31 ||

ശ്രീശുക ഉവാച
ഇത്യുക്തോ ലോകനാഥേന സ്വയംഭൂഃ പ്രണിപത്യ തം |
സഹ ഭേവഗണൈർദ്ദേവഃ സ്വധാമ സമപദ്യത || 1.32 ||

അഥ തസ്യാം മഹോത്പാതാൻ ഭാവവത്യാം സമുത്ഥിതാൻ |
വിലോക്യ ഭഗവാനാഹ യദുവൃദ്ധാൻ സമാഗതാൻ || 1.33 ||

ശ്രീഭഗവാനുവാച
ഏതേ വൈ സുമഹോത്പാതാ വ്യുത്തിഷ്ഠന്തീഹ സർവ്വതഃ |
ശാപശ്ച നഃ കുലസ്യാസീദ് ബ്രാഹ്മണേഭ്യോ ഭൂരത്യയഃ || 1.34 ||

ന വസ്തവ്യമിഹാസ്മാഭിർജ്ജീവിഷുഭിരാർയകാഃ |
പ്രഭാസം സുമഹത്പുണ്യം യാസ്യാമോഽഭ്യൈവ മാചിരം || 1.35 ||

യത്ര സ്നാത്വാ ഭക്ഷശാപാദ് ഗൃഹീതോ യക്ഷ്മണോഽധുരാദ് |
വിമുക്തഃകിൻബിഷാത് സഭ്യോ ഭേജേ ഭൂയഃകലോദയം || 1.36 ||

വയം ച തസ്മിന്നാപ്സത്യ തർപ്പയിത്വാ പിതൃൻ സുരാൻ |
ഭോജയിത്വോശിജോ വിപ്രാൻ നാനാഗുണവതാന്ധസാ || 1.37 ||

തേഷു ദാനാനി പാത്രേഷു ശ്രദ്ധയോപ്ത്വാ മഹാന്തി വൈ |
വൃജിനാനി തരിഷ്യാമോ ദാനൈർന്നൗഭിരിവാർണ്ണവം || 1.38 ||

ശ്രീശുക ഉവാച
ഏവം ഭഗവതാഽഽഭിഷ്ടാ യാദവാഃ കുരുനന്ദന |
ഗന്തും കൃതധിയസ്തീർത്ഥം സ്യന്ദനാൻ സമയുയുജൻ || 1.39 ||

തന്നിരീക്ഷ്യോദ്ധവോ രാജൻ ശ്രുത്വാ ഭഗവതോദിതം |
ഭൃഷ്ടാരിഷ്ടാനി ഘോരാണി നിത്യം കൃഷ്ണമനുപ്രതഃ || 1.40 ||

വിവിക്ത ഉപസംഗമ്യ ജഗതാമീശ്വരേശ്വരം |
പ്രണമ്യ ശിരിസാ പാദൗ പ്രാഞ്ജലിസ്തമഭാഷത || 1.41 ||

ശ്രീഉദ്ധവ ഉവാച
ദേവദേവേശ യോഗേശ പുണ്യശ്രവണകീർത്തന |
സംഹൃത്യൈതത് കുലം നൂനം ലോകം സന്ത്യക്ഷ്യതേ ഭവാൻ |
വിപ്രശാപം സമർത്ഥോഽപി പ്രത്യഹന്ന യദീശ്വരഃ || 1.42 ||

നാഹം തവാംശ്രീകമലം ക്ഷണാർദ്ധമപി കേശവ |
ത്യക്തും സമുത്സഹേ നാഥ സ്വധാമ നയ മാമപി || 1.43 ||

തവ വിക്രീഡിതം കൃഷ്ണ നൃണാം പരമമംഗലം |
കർണ്ണപീയൂഷമാസ്വാദ്യ ത്വജന്ത്യന്യസ്പൃഹാം ജനഃ || 1.44 ||

ശ്യാസനാടനസ്ഥാന സ്നാനക്രീഡാശനാദിഷു |
കഥം ത്വാം പ്രിയമാത്മാനം വയം ഭക്താസ്ത്യജേമഹി || 1.45 ||

ത്വയോപഭുക്തസ്രഗ്ഗന്ധ വാസോഽലംകാരചർച്ചിതാഃ |
ഉച്ഛിഷ്ടഭോജിനോ ഭാസാസ്തവ മായാം ജയേമ ഹി || 1.46 ||

വാതാശനാ യ ഋഷയഃ ശ്രമണാ ഊർധ്വമന്മിനഃ |
ബ്രഹ്മാഖ്യം ധാമ തേ യാന്തി ശാന്താഃ സംന്യാസിനോഽമലാഃ || 1.47 ||

വയം ത്വിഹ മഹായോഗിൻ ഭ്രമന്തഃ കർമ്മവർത്ഥസു |
ത്വഭാർത്തയാ തരിഷ്യാമസ്താവകൈർഭൃസ്മതരം തമഃ || 1.48 ||

സ്മരന്തഃ കീർത്തയന്തസ്തേ കൃതാനി ഗദിതാനി ച |
ഗത്യുത്ഥിതേക്ഷണക്ഷേപലി യന്യുലോകവിഡംബനം || 1.49 ||

ശ്രീശുക ഉവാച
ഏവം വിജ്ഞാപിതോ രാജൻ ഭഗവാൻ ദേവകീസുതഃ |
ഏകാന്തിനം പ്രിയം ഭൃത്യമുദ്ധവം സമഭാഷത || 1.50 ||

|| ഇതി പ്രഥമോഽധ്യായഃ ||